

Ympäristöministeriö
Kirjaamo
PL 35
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

21.10.2015

Suomen Arkkitehtiliiton lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

VIITE: Lausuntopyyntö 16.9.2015, Dnro YM6/500/2015

Ympäristöministeriö on pyytänyt Suomen Arkkitehtiliitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta. Muutos koskee maakuntakaavojen ja kuntien yhteisten yleiskaavojen vahvistusmenettelyn poistamista. Muutoksen jälkeen ympäristöministeriö ei enää vahvista maakuntakaavoja ja kuntien yhteisiä yleiskaavoja. Maakuntien ja kuntien itsehallinnollinen päätöksentekoaasema maankäytön suunnittelussa kasvaa. Suomen Arkkitehtiliitto on perehtynyt lakimuutosehdotukseen ja pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Pidämme positiivisena, että maakuntakaavoituksen ja kuntien yhteisen yleiskaavoituksen päätös- ja muutoksenhakuprosessia pyritään sujuvoittamaan ja toimivallan jakoa selkeyttämään. Esityksessä viranomaisten välisen vuorovaikutuksen ajankohta ja vetovastuu muuttuvat. Iso muutos on lakisääteisen viranomaisneuvottelun ajankohdan muuttaminen entistä aikaisemmaksi. Esityksen mukaan viranomaiset käyvät omat neuvottelunsa jo kaavoitusprosessin aikana ennen kuin kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville. Tämä kyllä vähentää viranomaisten välistä lausunnonantoa, mutta jää nähtäväksi, nopeuttaako se nykyisellään hitaaksi koettua kaavoitusprosessia. Ainakin uusien vuorovaikutteisten menettelytapojen kehittyminen sujuviksi ja yhteistyön uudelleen organisointi vaatinee aikaa.

Maakuntakaavoitukseen tulee ehdotuksen mukaan sisällyttää myös ministeriöiden osallistaminen. Kaavoittajan tehtävänä on arvioida ja järjestää neuvottelu asianomaisen ministeriön kanssa vain silloin, kun kaavassa käsitellään valtakunnallisesti merkittäviä asioita, jotka ovat kyseisen ministeriön toimialaa. Tämä jää siis yksin kaavoittajan arvioitavaksi. Toisaalta ehdotuksessa todetaan, että valtion roolin muuttuessa ministeriöltä ei kuitenkaan poistu valtakunnallisten alueidenkäyttöintressien huomioonottamisvelvollisuus. Laki velvoittaa myös tulevaisuudessa maakuntaliittoa ja kuntia käymään neuvotteluja näissä kysymyksissä ministeriöiden ja ELY-keskusten kanssa. Esityksessä on kuitenkin korostettu erityisesti, että näiden toimien tulee rajautua valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttöintressien edistämiseen ja niihin mahdollisesti liittyvien ristiriitojen ennakkolliseen ratkaisemiseen.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry
21.10.2015 Helsinki

Yhdyskuntasuunnittelutoimikunnan puolesta

Heini Korpelainen,
yhdyskuntasuunnittelutoimikunnan sihteeri